
Stanovisko ČKR k návrhu

Stanovisko ČKR k návrhu

Připomínky České konference rektorů
k návrhu vyhlášky o způsobu nakládání s příspěvkem ze státního rozpočtu
na vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou, uměleckou nebo další tvůrčí činnost
a vedení evidence poskytnutých příspěvků

Obecné připomínky:

Česká konference rektorů (ČKR) poukazuje především na to, že konstrukce navrhované vyhlášky je značně problematická v tom smyslu, že navrhovaný právní předpis (až na několik ustanovení) obsahuje buď ustanovení v podstatě reprodukcující jiné právní předpisy (zpravidla o vyšší právní síle), anebo ustanovení, k jejichž vydání vyhláškou není opora v zákoně. S ohledem na to, že se v praxi ukazuje, že vydání tohoto právního předpisu není z hlediska naplňování zákona o vysokých školách a souvisejících právních předpisů nezbytné, dává ČKR k úvaze, zda za situace, kdy jediným důvodem pro přípravu vyhlášky je zřejmě skutečnost, že ji předvidá § 18a odst. 7 a § 107a zákona o vysokých školách, by nebylo účelnější rezignovat na snahu o vydání tohoto právního předpisu v plnohodnotné meritorní podobě a popřípadě následně vhodným způsobem upravit zákon o vysokých školách. V případě, že by skutečně vyvstala taková potřeba, příslušná podzákonná úprava by i tak mohla být vydána nařízením vlády (čl. 78 Ústavy), což by byla vhodnější forma podzákonné úpravy (která by při správné konstrukci nebyla v rozporu s § 6 odst. 3 zákona o vysokých školách) také s ohledem na to, že daná věc zasahuje do působnosti více vládních resortů.

K jednotlivým ustanovením:

K § 2:

- **odst. 1:** Ustanovení je nadbytečné, říká pouze tolik, že se mají dodržovat odst. 2 až 9.
  - **odst. 2 a 3:** Ustanovení odst. 2 a 3 jsou zbytečná. Stanoví pouze tolik, že se mají dodržovat právní předpisy v nich uvedené nebo naznačené. Tyto právní předpisy jsou ovšem závazné i tak, a to z důvodu své vlastní právní síly, která je ostatně větší než právní síla navrhované vyhlášky.
  - **odst. 4:** Veřejná vysoká škola obecně není oprávněna ručit za závazky jiných osob, a to nejen příspěvkem, ale jakýmkoli svým majetkem (viz § 20 odst. 3 zákona o vysokých školách). V tomto ohledu je ustanovení vyhlášky nadbytečné. Pokud jde o navrhovaný zákaz použít příspěvku k zajištění závazků veřejné vysoké školy samotné, ČKR se domnívá, že zákon k tomu neposkytuje ve vyhlášce oporu. Podle § 18a odst. 7 zákona o vysokých školách má prováděcí právní předpis stanovit „způsob“, nikoli „účel“ nakládání s příspěvkem. Ten vyplývá z § 18 odst. 2 písm. a) a odst. 3 zákona o vysokých školách.
  - **odst. 5:** Institut „povoleného zůstatku“ příspěvku zákon nezná a návrh vyhlášky jej zavádí bez zákonné opory. Zákon o vysokých školách výslovně počítá s tím, že poskytnutý příspěvek je buď vyčerpán během příslušného roku, nebo převeden do fondu podle vnitřního předpisu veřejné vysoké školy (§ 18a odst. 5), anebo odejmut; tomu odpovídají i důvodové zprávy k zákonu č. 552/2005 Sb. a zákonu č. 624/2006 Sb. Zavedení tohoto institutu by představovalo nejen závažný zásah do logiky aplikace §§ 18 a 18a zákona o vysokých školách, ale je s těmito ustanoveními i v rozporu. Je vyloučeno, aby tuto novou pravomoc ministerstva zavedla pouze vyhláška, a to i s ohledem na čl. 2 odst. 2 a čl. 79 odst. 1 Ústavy (státní moc lze uplatňovat a působnost ministerstev stanovit jen zákonem) a § 6 odst. 3 zákona o vysokých školách.
  - **odst. 6:** Věta druhá tohoto ustanovení zakládá omezení, které by bylo v rozporu s § 18 odst. 8 zákona o vysokých školách, podle něhož podmínky užití fondů veřejné vysoké školy stanoví její vnitřní předpis.
  - **odst. 7 až 9:** Konstrukce „spotřebování“ příspěvku, což je zákonem neznámý pojem, odporuje znění a smyslu příslušných ustanovení zákona o vysokých školách, podle nichž se zůstatek příspěvku k 31. prosinci běžného roku převádí do určených fondů veřejné vysoké školy. Jinak odst. 7 a 8 v podstatě stanoví jen tolik, že se mají dodržovat právní předpisy (zákony) tam uvedené.
- K § 3:** Účel ustanovení § 3 je nejasný, neboť problematika je dostatečně upravena zákonem.
- **odst. 3:** V § 18a odst. 4 zákona o vysokých školách je uveden výčet případů, kdy MŠMT může vysoké škole příspěvek rozhodnutím odejmout. Ustanovení o tom, kdy může MŠMT zahájit řízení o odejmutí příspěvku, je nadbytečné a vzhledem k obecnému vymezení (odůvodněné případy) nad rámec zákona o vysokých školách.

K § 5

- **odst. 1:** Ustanovení zakládá retroaktivitu právního předpisu a je nepřipustné. Právní poměry ve věcech příspěvku se před vydáním vyhlášky mohou řídit jen zákonem. Použití vyhlášky již pro rok 2007 je nanejvýš problematické i po věcné stránce.

- **odst. 2:** Vyhláškou není možné vzhledem k samosprávnosti veřejných vysokých škol a § 6 odst. 3 zákona o vysokých školách takovou povinnost veřejným vysokým školám uložit.

Závěry:

1. ČKR konstatuje, že na své stanovisko ze dne 9. května 2007 k předběžnému návrhu vyhlášky neobdržela ze strany MŠMT žádnou reakci, a vyjadřuje politování nad tím, že nabídka na spolupráci při přípravě vyhlášky v tomto stanovisku uvedená nebyla vyslyšena.

2. ČKR vyjadřuje s navrhovanou vyhláškou nesouhlas.

Poznámka:

Připomínky ČKR byly zpracovány na základě podrobných podkladů, které připravili:

Prof. PhDr. Petr Fiala, Ph.D., místopředseda ČKR pro oblast tvůrčích činností;

Prof. RNDr. Václav Hampl, DrSc., místopředseda ČKR pro vnější záležitosti.

V Praze dne 27. září 2007

Prof. Ing. Jan Hron, DrSc.

předseda České konference rektorů